

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
NA ROK SZKOLNY 2025 / 2026**

Nauczyciele uczący języka polskiego:

Magdalena Bruzda

Joanna Szybicka

Joanna Tuszyńska-Buchta

Elżbieta Walesiewicz

Anetta Wilk

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

I. Wymagania edukacyjne – kryteria oceniania uczniów:

Na lekcjach języka polskiego będą oceniane wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową.

- a) uczeń ma obowiązek posiadania zeszytu przedmiotowego oraz podręcznika na każdej lekcji oraz sporządzania notatek;
- b) dwa razy w półroczu można zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez usprawiedliwienia przy min. 3 jednostkach lekcyjnych, natomiast przy 1-2 lekcjach tygodniowo- jedno, zgłoszone przed zajęciami, pozostałe – ocena niedostateczna (nie dotyczy zapowiedzianych wcześniej prac);
- c) przyjmuje się trzy oceny bieżące jako minimalną ilość ocen z danego przedmiotu realizowanego w wymiarze jednej godziny tygodniowo. Ilość ocen z przedmiotów realizowanych w wymiarze dwóch lub więcej godzin w tygodniu powinna wynosić co najmniej cztery.
- d) sposoby zdobywania ocen:
  - odpowiedzi pełne z materiału omówionego (np. z lektury lub ostatnich 5 jednostek lekcyjnych);
  - odpowiedzi ustne sprawdzające umiejętność samodzielnego przygotowania i wygłoszenia dłuższej wypowiedzi monologicznej na określony temat wskazany w poleceniu;
  - pisemne prace klasowe po realizacji większej partii materiału lub omówieniu epoki literackiej, sprawdziany z mniejszej partii materiału zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem poprzedzone lekcją utrwalającą;
  - prace klasowe sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu nieliterackiego i wykonanie działań na nim (z wykorzystaniem dostępnych arkuszy egzaminacyjnych przygotowanych przez CKE, wydawnictwa i innych nauczycieli);
  - prace klasowe sprawdzające umiejętność pisania tekstu własnego (wypracowania) w związku z utworem literackim (z wykorzystaniem dostępnych arkuszy egzaminacyjnych przygotowanych przez CKE, wydawnictwa i innych nauczycieli);
  - kartkówki (do 15 minut) traktowane jak odpowiedź ustna- bez zapowiedzi, z 3 ostatnich tematów; sprawdziany sprawdzające znajomość treści większych lektur będące podstawą zaliczenia lektury;
  - prace samodzielne utrwalające wiedzę i umiejętności zdobyte podczas lekcji;
  - korzystanie z niedozwolonych źródeł wiedzy (w tym urządzeń elektronicznych) w czasie odpowiedzi, sprawdzianów, prac klasowych i kartkówek równa się ocenie niedostatecznej;
  - uczeń nieobecny (nieobecność usprawiedliwiona) na pracy klasowej powinien uzupełnić zaległości – zaliczyć tę część materiału – w terminie i formie uzgodnionej z nauczycielem, nie później niż w ciągu dwóch tygodni;
  - uczeń ma prawo przystąpić do poprawy oceny z pracy klasowej lub sprawdzianu
  - w formie wybranej przez nauczyciela i w wyznaczonym przez niego terminie, jednak nie później niż dwa tygodnie od daty otrzymania oceny;

- ucznia, który był nieobecny tylko w dniu przeprowadzania pracy klasowej lub sprawdzianu, nauczyciel ma prawo zapytać lub zrobić mu sprawdzian, pracę klasową bez zapowiedzi, z zakresu materiału, jaki obejmowała opuszczona przez niego praca klasowa (sprawdzian);
- nauczyciel ma obowiązek wpisania do dziennika ocen z kartkówek i prac pisemnych w terminie do 2 tygodni, a z wypracowań i arkuszy typu maturalnego – do 3 tygodni od dnia ich napisania. W przypadku nieobecności nauczyciela terminy te wydłużają się o czas nieobecności. Jeżeli termin zostanie przekroczony, oceny nie mogą być wpisane do dziennika i mieć wpływu na ocenę śródroczną lub roczną, chyba że uczeń wyrazi na to zgodę;
- uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji dwa razy w ciągu półrocza, bez uzasadnienia przyczyny, jeżeli na dane zajęcia edukacyjne przypadają minimum dwie godziny tygodniowo. Jeżeli na zajęcia edukacyjne przypada jedna godzina tygodniowo uczeń może być nieprzygotowany jeden raz w półroczu. Swoje nieprzygotowanie uczeń zgłasza od razu po rozpoczęciu lekcji. Nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego skrót „np.”. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych i lekcji powtórzeniowych;
- przy ocenianiu śródrocznym i rocznym ocena uzyskana nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących. Podstawą do wystawienia oceny śródrocznej, rocznej i końcowej jest spełnienie przez ucznia wymagań edukacyjnych zgodnych z realizacją podstawy programowej.
- nieprzystąpienie do pracy klasowej (sprawdzianu) w wyznaczonym terminie z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności świadczy o braku zaangażowania ucznia i jest uwzględniane przez nauczyciel podczas wystawiania oceny śródrocznej/ rocznej;
- uczeń może ubiegać się o podwyższenie oceny tylko o jeden stopień. Uczeń, który chce otrzymać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną zdaje przed nauczycielem sprawdzian z wiadomości i umiejętności, pod warunkiem, że:
  - a) był obecny na wszystkich pracach klasowych lub napisał je w późniejszym terminie,
  - b) ma przynajmniej 80% frekwencję na zajęciach (ewentualne nieobecności muszą być usprawiedliwione),
  - c) minimum 50% prac klasowych (lub ich poprawy) ma zaliczone co najmniej na taki stopień, jaki chce uzyskać lub wyższy.
- oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy;
- prace pisemne nauczyciel daje uczniom do wglądu, uzasadnia ocenę, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy;
- wgląd w prace pisemne możliwy jest dla rodziców (opiekunów prawnych), jedynie w obecności nauczyciela:
  - a) na zebraniach ogólnych,
  - b) podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem po uzgodnieniu,

- c) osoba dokonująca wglądu ma obowiązek oddać pracę nauczycielowi.
- pełnoletni uczeń lub jego rodzice (opiekunowie prawni) mają możliwość wykonywania notatek i fotografowania pracy podczas wglądu w prace pisemne na potrzeby własne.

II. Umiejętności kluczowe:

- a) planowanie, organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności;
- b) skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi, poprawne posługiwanie się językiem ojczystym, przygotowywanie do publicznych wystąpień;
- c) efektywne współdziałanie w zespole, budowanie więzi międzyludzkich, podejmowanie indywidualnych i grupowych decyzji, skuteczne działanie na gruncie zachowania obowiązujących norm;
- d) poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, efektywne posługiwanie się technologiami informacyjnymi i komunikacyjnymi;
- e) wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce oraz rozwiązywanie problemów w sposób twórczy;
- f) rozwijanie sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań;
- g) przyswojenie metod i technik negocyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych;

III. Kryteria oceny

- a) prac pisemnych.

Prace pisemne oceniane są zgodnie z kryterialnym systemem oceniania ustalonym przez CKE. Oceniane są następujące elementy:

- zgodność z tematem,
- stopień wyczerpania tematu,
- sformułowanie i prezentacja stanowiska wobec podanego problemu,
- argumentacja i uzasadnienie stanowiska,
- poprawność rzeczowa,
- szata językowa (dobór słownictwa),
- styl tekstu,
- kompozycja pracy,
- poprawność gramatyczna,
- ortografia i interpunkcja,
- inne walory pracy- artystyczne lub wiadomości spoza programu, estetyczne, językowe, kompozycyjne,
- ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wypracowanie jest niezgodne z tematem, brak stanowiska wobec problemu zawartego w temacie, pojawienie się kardynalnego błędu rzeczowego, styl jest ubogi, uniemożliwiający zrozumienie treści; widoczna jest nieznamość podstawowych zasad ortografii, praca jest krótsza 400 słów

- b) dłuższych wypowiedzi monologicznych na określony temat wskazany w poleceniu.

Wypowiedzi oceniane są zgodnie z kryterialnym systemem oceniania ustalonym przez CKE. Oceniane są następujące elementy:

- meritum wypowiedzi monologicznej,
- organizacja wypowiedzi monologicznej,
- język i styl wypowiedzi monologicznej i dialogowej,
- meritum wypowiedzi dialogowej i przestrzeganie zasad uczestniczenia w rozmowie.

IV. Kryteria wymagań na poszczególne stopnie, uwzględniające wiedzę i umiejętności ucznia:

a) ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- samodzielnie, oryginalnie i twórczo wykonuje złożone zadania o wysokim stopniu trudności;

b) ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami;
- rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, bez pomocy nauczyciela potrafi zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań w praktyce.

c) ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności w zakresie pozwalającym zrozumieć większość treści poszczególnych elementów wiedzy z danego przedmiotu nauczania;
- wykazuje się samodzielnym myśleniem w rozwiązywaniu typowych zadań teoretycznych lub praktycznych i odpowiednio stosuje zdobyte wiadomości;

d) ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu;
- rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności;

e) ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki;
- rozwiązuje zadania i udziela odpowiedzi na pytania o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela;

f) ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami podstawowymi;
- nawet przy dużej pomocy nauczyciela nie potrafi: określić problematyki utworu, podjąć próby jego interpretacji, scharakteryzować twórczości pisarzy i utworów istotnych dla poszczególnych okresów i prądów literackich, wykazać się znajomością pojęć z zakresu nauki o języku, nauki o literaturze, pojęć związanych z kulturą literacką poznanych epok;
- popełnia liczne, kardynalne błędy językowe i rzeczowe;

- ma duże trudności w posługiwaniu się podstawowymi formami wypowiedzi ustnych i pisemnych;
- nie wykonuje prac domowych, nie czyta lektur obowiązujących, wykazuje rażącą niesystematyczność w pracy.

V. Progi procentowe przy ocenianiu prac punktowanych (prace klasowe, testy, sprawdziany, dłuższe wypowiedzi monologowe na określony temat wskazany w poleceniu):

ocena	Procenty
celujący	100%
bardzo dobry	91% - 99%
dobry	75% - 90%
dostateczny	51% - 74%
dopuszczający	40% - 50%
niedostateczny	0% - 39%

VI. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów.

Głównym celem dostosowań jest wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z dysfunkcjami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami szkolnymi.

- Zalecenia ogólne dotyczące pracy z uczniami z dysfunkcjami rozwojowymi ich oceniania. Oceniając ucznia z dysfunkcjami rozwojowymi nauczyciel zobowiązany jest:
  - stosować się do zaleceń zawartych w opiniach psychologiczno-pedagogicznych i orzeczeniach,
  - uwzględniać wielorakie czynniki wpływające na efekty pracy ucznia,
  - doceniać nie tylko uzyskany efekt, ale i włożony wysiłek ucznia,
  - stosować regularne wzmocnienia i pochwały oraz unikać bardzo negatywnych stwierdzeń.
- Zalecenia szczegółowe podczas pracy i oceniania uczniów z dysfunkcjami rozwojowymi. **DYSLEKSJA, DYSGRAFIA, DYSORTOGRAFIA** - mają wiele wspólnych zaleceń. Wymagania merytoryczne pozostają niezmienione przy jednoczesnym:
  - nieuwzględnianiu błędów ortograficznych typowych dla dysleksji lub dopuszczaniu większej ilości błędów ortograficznych do oceny pozytywnej (dotyczy prac pisanych w klasie), ale braniu pod uwagę znajomości zasad pisowni (dysleksja, dysortografia),
  - ocenianiu prac pisemnych pod kątem merytorycznym, tj. za wiedzę, treść, kompozycję a nie za szatę graficzną pracy czy charakter pisma,
  - uwzględnianiu wolniejszego tempa pracy podczas kształcenia kompetencji językowych,
  - wydłużeniu czasu pisania sprawdzianów wg zaleceń,
  - umożliwieniu pisania drukowanymi literami (dysgrafia), korzystania z komputera na lekcji i do wykonania pracy domowej,
  - zwracaniu uwagi na tok myślenia ucznia a nie na poprawność zapisu,

- wyrabianiu nawyku pracy ze słownikiem ortograficznym,
- niewzywaniu ucznia do nagłej, natychmiastowej odpowiedzi i głośnego czytania przy klasie,
- umożliwianiu częstszych odpowiedzi ustnych niż pisemnych,
- oferowaniu dłuższego czasu na pamięciowe opanowanie materiału z naciskiem na częste utrwalanie tego materiału.

ZESPÓŁ NADPOBUDLIWOŚCI PSYCHORUCHOWEJ (ADHD), DEFICYTY UWAGI (ADD) -

Pracując i oceniając ucznia z ADHD lub z ADD należy:

- dostosowywać wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i tempa jego pracy, np. dzielić prace domowe na mniejsze, cząstkowe; dzielić sprawdziany na części, zmniejszać liczbę zadań lub wydłużać czas na pisanie (wg zaleceń porani),
- stosować z góry określone wcześniej pochwały i kary,
- brać pod uwagę czynniki rozpraszające ucznia,
- umożliwiać odpowiedzi ustne zamiast pisemnych, jeśli uczeń lepiej preferuje tę formę (dotyczy zwłaszcza poprawy),
- rozróżniać objawy typowe dla tych zaburzeń i nie brać ich pod uwagę.

ZESPÓŁ ASPERGERA (ZA) - Nauczyciel pracujący z uczniem z ZA i oceniający jego pracę zobowiązany jest do:

- indywidualizacji wymagań i metod pracy w zależności od deficytów ucznia i jego potrzeb,
- uwzględniania mocnych stron ucznia,
- stosowania modelu edukacji opartej na doświadczeniu i wizualizacji, np. popieraniu informacji słownych tekstem pisany, ilustracją, filmem, mapą itp.,
- przedstawiania nowych pojęć lub pojęć abstrakcyjnych w maksymalnie skonkretyzowany sposób,
- wykorzystywania zainteresowań ucznia w procesie nauczania i stosowania pozytywnych wzmocnień;
- nieoceniania ucznia za objawy typowe dla dysfunkcji,
- nagradzania przejawów rozwoju kompetencji komunikacyjnych ucznia,
- wspierania koncentracji uwagi (minimalizowania ilości bodźców rozpraszających),
- uwzględniania problemów emocjonalnych ucznia w zakresie kontaktów rówieśniczych.

VII. Rekomendacje w czasie nauki zdalnej

Rekomendujemy w czasie nauki zdalnej, a także w formie stacjonarnej, korzystanie z platformy MS Teams.

W czasie nauki zdalnej we wszystkich klasach obowiązkowo w półroczu będzie przeprowadzona jedna praca pisemna celem sprawdzenia wiedzy i umiejętności zgodnie z wymaganiami podstawy programowej na danym etapie kształcenia w formie stacjonarnej ze szczególnym uwzględnieniem obostrzeń sanitarnych panujących w danym czasie w związku z pandemią.

W klasach maturalnych rekomenduje się przeprowadzenie dwóch obowiązkowych testów sprawdzających wiedzę i umiejętności wymagane na egzaminie maturalnym, które przeprowadzone mają być w formie stacjonarnej ze szczególnym uwzględnieniem obostrzeń sanitarnych panujących w danym czasie w związku z pandemią .

Jeśli nauczyciel stwierdzi ,że praca oddana przez ucznia w jakimkolwiek stopniu jest plagiatem, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za powyższą pracę z możliwością jej poprawienia w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela.

Realizują:

Magdalena Bruzda

Joanna Szybicka

Joanna Tuszyńska-Buchta

Elżbieta Walesiewicz

Anetta Wilk